

ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 26-27 (144-145). Rocznik IV.

Kraków, 5. 9. 1943 r.

Redaktor: Dr med. Max Seyffert, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Krakau, Albrechtstraße 11 a. — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Krakau, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Krakau, — Prenumerata Zł. 3.— miesięcznie. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się w miarę potrzeby.

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie“, Krakau, Albrechtstr. 11 a, lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Krakau, Albrechtstr. 11 a.

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

T R E Ś Ć :

Obwieszczenia i rozporządzenia

Str.

733

Bekanntmachungen und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

Obwieszczenia i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

Anordnung des Reichsgesundheitsführers über die Meldung von Röntengeräten

Zarządzenie Kier. Spraw Zdrow. Rzeszy o zgłaszaniu aparatów Roentgena

1. Alle Angehörigen der Heilberufe (Ärzte, Zahnärzte, Dentisten, Heilpraktiker), die Röntgenapparate benutzen, haben nach anliegendem Muster Meldung an den zuständigen Reichsverteidigungskommissar, z. Hd. des Leitenden Medizinalbeamten bzw. Medizinaldezernenten bei dessen geschäftsführender Behörde, zu erstatten.

2. Apparate und Röntgenröhren, die zur Zeit unbenutzt sind, sind von dem jeweiligen Besitzer zu melden; hierunter fallen nicht Hersteller und Handelsbetriebe.

3. Wird ein Röntgengerät von mehreren Ärzten oder Zahnärzten usw. benutzt, so hat, um Doppelmeldungen zu vermeiden, einer von ihnen in Namen der anderen die Meldung zu erstatten.

4. Ein etwa nach erfolgter Anzeige stattfindender Besitzwechsel an den genannten Apparaten ist ebenfalls anzeigepflichtig.

5. Die Meldung hat bis zum 1. September 1943 zu erfolgen.

Berlin, den 28. Juli 1943.

Dr. L. Conti

1. Wszyscy przynależni do zawodów leczniczych (lekarze, lekarze-dentyści, technicy dent., zajmujący się przyrodolecznictwem), którzy używają aparatów Roentgena, winni według załączonego wzoru dokonać zgłoszenia do właściwego komisarza obrony Rzeszy do rąk kierownika medycynalnego względnie decernenta medycynalnego u władzy sprawującej jego czynności.

2. Aparaty i lampy Roentgena, które obecnie nie są używane, winien zgłosić każdorazowy posiadacz; nie podpadają tutaj wytwórcy i przedsiębiorstwa handlowe.

3. Jeżeli kilku lekarzy lub lekarzy-dentystów itp. używa jednego przyboru Roentgena, to, aby uniknąć zgłoszeń podwójnych, jeden z nich winien dokonać zgłoszenia w imieniu pozostałych.

4. Zmiana posiadania wymienionych aparatów następująca ewentualnie po dokonaniu zgłoszenia, podlega również obowiązkowi zgłoszenia.

5. Zgłoszenie winno nastąpić do dnia 1 września 1943 r.

Berlin, 28 lipca 1943.

Dr L. Conti

Muster der Meldung:

1. Benutzer der Apparatur:
2. Besitzer:
3. Standort:
4. Zahl der Aufnahmen im Jahre 1942:
Durchleuchtungen im Jahre 1942:
Schirmbildaufnahmen im Jahre 1942:
Therapiebestrahlungen im Jahre 1942:
5. Sind diese Benutzungszahlen durch Buchführung oder durch vorhandene Filme belegbar?
6. Etwaige weitere Bemerkungen:

Wzór zgłoszenia

1. Użytkowca aparatury
2. Posiadacz
3. Miejsce instalacji
4. Liczba zdjęć w roku 1942
prześwietleń w roku 1942
zdjęć z ekranu w roku 1942
naświetleń leczniczych w roku 1942
5. Czy powyższe liczby dot. używania da się udowodnić książkowo lub posiadanymi filmami?
6. Ewentualne dalsze uwagi:

7. Therapieapparat. Diagnostikapparat.
Kombinationsapparat. Schirmbildapparat.
(Zutreffendes unterstreichen!)
8. Type des Apparates:
Name: Hersteller: Baujahr:
9. Einbauart:
Hochspannungssicher? Ja. Nein. Festmontiert.
Transportabel.
Etwaige Bemerkungen hierzu:
-
10. Zusatzgeräte:
Aufnahmestativ. Durchleuchtungsstativ.
Kombinationsstativ. Schirmbildstativ.
(Zutreffendes unterstreichen!)
- Name der Stative:
Hersteller: Baujahr:
11. Sondergeräte (z. B. Streustrahlblende, Tomograph usw.):
12. Vorhandene Röhren: Type
Fest eingebaut im Gerät oder abmontiert:
Hersteller:
Baujahr:
13. Bemerkungen:
-
14. Etwaige vorhandene Schäden:

7. Aparat leczniczy rozpoznawczy kombinowany ekranowy
(Odpowiednie podkreślić)
8. Typ aparatu:
Nazwa: Wytwórca: Rok budowy:
9. Sposób umieszczenia:
czy zabezpieczony przed tak nie stały przenośny
wysokim napięciem?
Ewentualne dalsze uwagi:
-
10. Przybory dodatkowe:
Statyw
do zdjęć, prześwietlań, kombinowany, ekranowy
(Odpowiednie podkreślić)
- Nazwa statywu:
Wytwórca: rok budowy
11. Przybory specjalne: (np. przesłona dla promieni wtórnych, tomograf itd.)
12. Posiadane lampy: typ
Stale wbudowane w aparat
czy odmontowane?
wytwórca
rok budowy
13. Uwagi:
-
14. Ewentualne uszkodzenia

**Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Gesundheitswesen
Der Präsident**

Krakau, den 11. 8. 1943.

ERLAß

Betr. Sonderzuteilung von Milch an giftgefährdete nicht-deutsche Arbeiter und Angestellte — Erlaß v. 15. 2. 43.

In Ergänzung obenstehender Verordnung bestimme ich, daß auch nichtdeutschen Arbeitern und Angestellten, die im besonderen Maße der Einwirkung durch Gifte ausgesetzt sind, als Sonderzuteilung täglich $\frac{1}{2}$ l Vollmilch verabfolgt werden kann, wenn sie in kriegswichtigen oder solchen Betrieben arbeiten, in denen auch deutsche Arbeiter tätig sind.

Prof. Dr. Teitge

Durchführungsvorschrift

**zur Verordnung über die Bekämpfung des Trachoms
(Körnerkrankheit, ägyptische Augenkrankheit)
im Generalgouvernement.**

Vom 17. Juli 1943.

(Abgedruckt vom Verordnungsblatt für das GG Nr. 58 vom 31. Juli 1943)

Zur Durchführung der Verordnung über die Bekämpfung des Trachoms im Generalgouvernement vom 20. Dezember 1940 (VBlGG. I S. 376) bestimme ich:

§ 1

Anzeigen nach § 4 der Verordnung sind schriftlich auf dem allgemeinen (blauen) Seuchenmeldeformblatt zu erstatten. Sie müssen zusätzlich eine Erklärung darüber enthalten, ob es sich um einen schweren Fall (reichliche Körnerbildung, deutliche Absonderung, samtartige Verdickung der Bindehaut stärkeren Grades, Miterkrankung der Hornhaut oder gleichzeitiges Auftreten mehrerer dieser Erscheinungen) oder um einen leichten Fall handelt.

§ 2

Liegt ein schwerer Fall vor (§ 1), so hat der Kreis-
hauptmann/Stadthauptmann für die schwer trachomer-
krankte Person Anstaltsbehandlung anzuordnen.

**Główny Wydział Spraw Zdrowotnych
Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Prezydent**

Krakau, dnia 11. 8. 1943.

DEKRET

**Dotyczy: Dodatkowego przydziału mleka dla zagrożonych
zatruciem nie-niemieckich robotników i pracowników
um. — Dekret z 15. 2. 43.**

W uzupełnieniu wymienionego powyżej rozporządzenia postanawiam, że także nie-niemieckim robotnikom i pracownikom umysłowym, którzy w szczególnej mierze narażeni są na działanie trucizn, można podawać dziennie jako przydział dodatkowy $\frac{1}{2}$ litra pełnego mleka, jeżeli pracują w zakładach ważnych pod względem wojennym albo w takich zakładach, w których także czynni są robotnicy niemieccy.

Prof. Dr Teitge

**Postanowienie wykonawcze
do rozporządzenia o zwalczaniu trachomy
(jaglicy, egipskiego zapalenia oczu)
w Generalnym Gubernatorstwie.**

Z dnia 17 lipca 1943 r.

(Przedruk z Dz. Rozp. GG z dnia 31 lipca 1943 Nr 58).

Celem wykonania rozporządzenia o zwalczaniu trachomy w Generalnym Gubernatorstwie, z dnia 20 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG I str. 376) postanawiam:

§ 1

Doniesień według § 4 rozporządzenia należy dokonać na piśmie na ogólnym (niebieskim) blankiecie zgłoszeniowym dla chorób zakaźnych. Muszą one zawierać dodatkowo oświadczenie, czy chodzi o ciężki wypadek (obfite tworzenie się jagieł, wyraźna wydzielina, aksamitnawe zgrubienie spojówki w silniejszym stopniu, z zajęciem rogówki, lub jednoczesne wystąpienie większej ilości tych objawów) czy też lekki wypadek.

§ 2

Jeżeli zachodzi ciężki wypadek (§ 1), starosta powiatowy/starosta miejski winien zarządzić dla osoby ciężko chorej na jaglicę leczenie zakładowe.

§ 3

(1) Für Personen, für die kein Versicherungsträger kostenpflichtig ist und deren monatliche Einkünfte einen im Verwaltungswege festzusetzenden Betrag nicht übersteigen, ist die Beratung und Behandlung in den Trachombehandlungsstellen (Gesundheitspunkte der Gemeindeverbände) sowie die Behandlung und Unterbringung in den von der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Gesundheitswesen) bestimmten Trachomkrankenhäusern oder Trachomabteilungen von Krankenhäusern kostenlos.

(2) Der Kreishauptmann (Stadthauptmann) hat in jedem Einzelfall zu prüfen, ob die Voraussetzungen einer kostenlosen Beratung, Behandlung und Unterbringung gemäß Abs. 1 gegeben sind.

§ 4

Die Kosten der Beratung, Behandlung und Unterbringung für die in § 3 genannten Kranken trägt die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Innere Verwaltung).

§ 5

Die Gemeinden (Gemeindeverbände) sind verpflichtet, zur Bekämpfung des Trachoms Einrichtungen im Rahmen der nach § 6 erlassenen Richtlinien zu schaffen und die Kosten ihrer Unterhaltung zu tragen.

§ 6

Die Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Gesundheitswesen) erläßt Richtlinien für die Errichtung und Unterhaltung der Trachombekämpfungseinrichtungen. Für die gemeindlichen Trachomeinrichtungen sind die Richtlinien im Einvernehmen mit der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Innere Verwaltung) zu erlassen.

§ 7

(1) Diese Durchführungsvorschrift tritt am 1. August 1943 in Kraft. Der § 3 dieser Durchführungsvorschrift ist vom 1. August 1942 an anzuwenden.

(2) Mit Ablauf des 31. Juli 1943 tritt die Erste Durchführungsvorschrift zur Verordnung über die Bekämpfung des Trachoms im Generalgouvernement vom 21. Dezember 1940 (VBlGG. II S. 582) außer Kraft.

Krakau, den 17. Juli 1943.

Der Generalgouverneur
Im Auftrag
Professor Dr. Teitge

Gesundheitskammer
im Generalgouvernement

Krakau, den 11. 8. 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 81

Betr. Entlausungsuntersuchungen.

Wie ich in einem Rundschreiben an die deutschen Ärzte vom 28. 5. 43 bereits bekanntgegeben habe, sollen solche Arbeiter, die mit heilbaren Leiden behaftet sind, z. B. Leistenbrüchen, Unterschenkelgeschwüre, Hautausschläge, sofort in eine Krankenanstalt zur Behandlung und Beseitigung dieser Leiden eingewiesen werden.

Ich gebe dies nochmals ausdrücklich bekannt.

Die Behandlung wird im Auftrage und auf Kosten des zuständigen Arbeitsamts durch die Sozialversicherungskasse durchgeführt, wie mit der Hauptabteilung Arbeit vereinbart ist.

Ganz besonders wichtig ist die Einweisung in ein Spital bei Leuten mit Verdacht auf Selbstbeschädigung. Die Leute müssen sich einer derartigen Behandlung unterziehen, tun sie es nicht, werden sie dem Sonderdienst von uns gemeldet; ebenso wie jeder deutsche Mann, der im wehrfähigen Alter steht, seine Tauglichkeit durch Operation oder Behandlung herzustellen verpflichtet ist, falls begründete Aussicht darauf besteht,

§ 3

(1) Dla osób, względem których żadna instytucja ubezpieczeniowa nie jest obowiązana do ponoszenia kosztów i których miesięczne dochody nie przekraczają kwoty, którą należy ustalić w drodze administracyjnej, porady i leczenie w przychodni leczenia jaglicy (punkty zdrowia związku gmin), jak również leczenie i pobyt w przeznaczonych przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Zdrowotnych) szpitalach dla chorych na jaglicę, lub na oddziałach dla chorych na jaglicę w szpitalach są bezpłatne.

(2) Starosta powiatowy (starosta miejski) winien w każdym poszczególnym wypadku sprawdzić, czy istnieją przesłanki do bezpłatnej porady, leczenia i umieszczenia stosownie do ust. 1.

§ 4

Koszty porady, leczenia i umieszczania dla chorych, wymienionych w § 3, ponosi Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych).

§ 5

Gminy (związki gmin) są obowiązane do tworzenia celem zwalczania jaglicy w ramach wytycznych danych stosownie do § 6 i do ponoszenia kosztów ich utrzymania.

§ 6

Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Zdrowotnych) wydaje wytyczne o urzędzeniu i utrzymaniu urzędzeń do zwalczania jaglicy. Dla gminnych urzędzeń do zwalczania jaglicy należy wydać wytyczne w porozumieniu z Rządem Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych).

§ 7

(1) Niniejsze postanowienie wykonawcze wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1943 r. § 3 niniejszego postanowienia wykonawczego należy stosować od dnia 1 sierpnia 1942 r.

(2) Z upływem dnia 31 lipca 1943 r. traci moc obowiązującą pierwsze postanowienie wykonawcze do rozporządzenia o zwalczaniu trachomy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 21 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG II str. 582).

Krakau, dnia 17 lipca 1943 r.

Generalny Gubernator
Z polecenia
Professor Dr Teitge

Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie

Krakau, dnia 11. 8. 1943.

OKÓLNİK Nr 81

Dot. Badań w odwszalniach.

Jak już ogłoszono w okólniku do lekarzy niemieckich z 28 maja 1943, takich robotników, którzy dotknięci są cierpieniami dającymi się usunąć, np. przepuklinami pachwinowymi, wrzodami podudzia, wypryskami skórnymi, winno się natychmiast kierować do szpitali dla leczenia i usunięcia tych cierpień.

Podaję to jeszcze raz wyraźnie do wiadomości.

Leczenie przeprowadza na zlecenie i na rachunek właściwego Urzędu pracy ubezpieczalnia społeczna, jak to uzgodniono z Głównym Wydziałem Pracy.

Szczególnie ważnym jest skierowanie do szpitala przy ludziach podejrzanych o samouszkodzenie. Ludzie ci muszą poddać się tego rodzaju leczeniu. Jeżeli tego nie uczynią, zostaną przez nas zgłoszeni służbie specjalnej; tak samo jak każdy mężczyzna niemiecki w wieku zdolności do służby wojskowej obowiązany jest drogą operacji lub leczenia przywrócić swą zdatność, jeżeli istnieje

haben dies auch selbstverständlich alle nichtdeutschen für den Arbeitseinsatz vorgesehenen Männer und Frauen zu tun.

Ich bitte, dies in Zukunft überall zu beachten, damit nicht immer wieder Arbeiter und Arbeiterinnen mit demselben Leiden neu vorgestellt und zurückgestellt werden müssen, was nur unnötige Kosten, Zeit und Arbeit beansprucht, außerdem wird eine immerhin erhebliche Anzahl von Kräften dadurch für den Arbeitseinsatz gewonnen.

Geschäftsführender Leiter
Dr. Seyffert

**Gesundheitskammer
im Generalgouvernement**

Krakau, den 11. 8. 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 82

Betr.: **Einsatz von nichtdeutschen Heilberuflern.**

Durch die Verordnung über den Einsatz von Ärzten und Angehörigen anderer Heilberufe vom 24. 9. 42, veröffentlicht in „Gesundheit und Leben“ Nr. 42 vom 25. 10. 42, ist die Gesundheitsführung ermächtigt worden, Heilberufler durch Einsatzverfügung einem bestimmten Bezirk zuzuweisen und ihren ständigen Wohnsitz zu bestimmen. In einer ebenfalls in „Gesundheit und Leben“ veröffentlichten statistischen Übersicht ist seinerzeit nachgewiesen worden, daß im Generalgouvernement vor allem die Verteilung der Ärzte sehr ungleichmäßig ist, und zwar wohnen in den Distrikten Radom, Lublin und Galizien verhältnismäßig wenig Ärzte, in Krakau und Warschau dagegen verhältnismäßig viel. In den Ärztemangelgebieten besteht z. T. eine Notlage, vor allem in Galizien. Die Kammer ist gezwungen, von jetzt an, Ärzte und andere Heilberufler auf Grund der erwähnten Verordnung vom 24. 9. 42 zwangsweise in Ärztemangelgebiete zu versetzen, falls sich nicht freiwillig eine genügende Anzahl melden sollte. Ferner werden auch im Reich Ärzte nicht nur zur Betreuung von Lagern mit nichtdeutschen Insassen, sondern als Assistenten an Krankenanstalten in größerer Anzahl gebraucht. Auch hier bin ich gezwungen, von der Einsatzverordnung Gebrauch zu machen, falls sich nicht freiwillig eine Anzahl von Ärzten zum Einsatz im Reich bereiterklärt.

Ich beabsichtige aber, nur im Notfall von dieser Verordnung Gebrauch zu machen und fordere daher alle nichtdeutschen Heilberufler, vor allem die Ärzte, hiermit nachdrücklich auf, sich freiwillig zum Einsatz in den genannten Gebieten bzw. dem Reich in möglichst großer Zahl zu melden. Der Einsatz wird größtenteils auf dem Lande geschehen, wo manche Gebiete völlig ohne ärztliche Versorgung sind.

Sollte meine Aufforderung nicht zu einem entsprechenden Erfolg führen, werde ich in Zukunft Notdienstverpflichtungen in größerer Anzahl vornehmen müssen.

Es wird dabei nach Möglichkeit so verfahren werden, daß soziale Härten vermieden werden, d. h. also, es werden in erster Linie solche Ärzte eingesetzt, die noch jung und ohne Familie sind, und wir werden nur im Notfall auf Familienväter oder sonstige mit Familienlasten Behaftete zurückgreifen. Gesuche um Befreiung vom Notdiensteinsatz können nur in Fällen schwerster Erkrankung des Betroffenen berücksichtigt werden. Verträge mit der SVK oder mit anderen deutschen Dienststellen stellen keinen Hinderungsgrund dar. Soweit das Vertragsverhältnis hier bekannt ist, wird mit der betr. Dienststelle vorher Fühlung aufgenommen werden, wobei für den einzusetzenden Arzt ein Ersatzarzt angeboten werden wird. Nach einer demnächst herauskommenden Ergänzung zur Verordnung vom 24. 9. 42 wird aber die letzte Entscheidung in jedem Falle bei der Gesundheits-

jà po temu uzasadnione widoki, tak samo, rzecz oczywista, winni to uczynić wszyscy niemieccy mężczyźni i kobiety, przewidziani do akcji zatrudnienia.

Proszę na przyszłość wszędzie przestrzegać, aby nie musiano nam ciągle przedstawiać i aby nie musiano odstawiać robotników i robotnic z tym samym cierpieniem, co tylko pociąga za sobą zbyt wysokie koszty, czas i pracę, poza tym przez to zawsze się pozyska znaczną ilość sił do akcji zatrudnienia.

P. o. Kierownika
Dr Seyffert

**Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie**

Krakau, dnia 11. 8. 1943.

OKÓLNİK Nr 82

Dotyczy: **Obsadzanie stanowisk nie-niemieckich członków zawodów leczniczych.**

Rozporządzeniem o obsadzaniu stanowisk lekarzy oraz stanowisk w innych zawodach leczniczych z dnia 24. 9. 42 ogłoszonym w „Zdrowiu i Życiu“ Nr. 42 z 25. 10. 42, upoważniono kierownictwo spraw zdrowotnych do przydzielania przez zarządzenie o obsadzaniu stanowisk określonego okręgu członków zawodów leczniczych i do wyznaczania im stałego miejsca zamieszkania. W przeglądzie statystycznym ogłoszonym również w „Zdrowiu i Życiu“ dowiedziono w swoim czasie, że w Generalnym Gubernatorstwie rozdział przede wszystkim lekarzy jest bardzo nierównomierny, a mianowicie w okręgach Radom, Lublin i Galicja mieszka stosunkowo mało lekarzy, natomiast w okręgach Krakau i Warschau stosunkowo dużo. Na obszarach niedoboru lekarzy istnieje częściowo położenie krytyczne, przede wszystkim w Galicji. Izba jest zmuszona od teraz do przenoszenia przymusowego na podstawie wspomnianego rozporządzenia z dnia 24. 9. 42 lekarzy i innych członków zawodów leczniczych do obszarów niedoboru lekarzy, gdyby dobrowolnie nie miała się zgłosić dostateczna liczba. Dalej potrzeba również lekarzy w Rzeszy nie tylko do opieki lekarskiej w obozach z przebywającymi osobami niemieckimi, ale również jako asystentów w szpitalach. Również i tu jestem zmuszony korzystać z zarządzenia o obsadzaniu stanowisk, jeżeli pewna liczba lekarzy nie zgłosi się dobrowolnie do zatrudnienia w Rzeszy.

Korzystając z tego rozporządzenia zamierzam jednak tylko w razie potrzeby koniecznej i dlatego niniejszym wzywam z naciskiem wszystkich niemieckich członków zawodów leczniczych, przede wszystkim lekarzy, do zgłoszenia się dobrowolnego w możliwie wielkiej liczbie do obsadzania stanowisk na wymienionych obszarach, względnie w Rzeszy. Po większej części obsadzanie stanowisk nastąpi na wsi, gdzie niektóre obszary są zupełnie bez opieki lekarskiej.

Gdyby moje wezwanie nie miało doprowadzić do odpowiedniego pomyślnego wyniku, będę musiał na przyszłość w większej liczbie wydawać zobowiązania do świadczenia usług.

Przy tym będzie się w miarę możliwości postępować tak, aby unikać ostrości pod względem społecznym, to znaczy, że w pierwszym rzędzie będzie się zatrudniać takich lekarzy, którzy są jeszcze młodzi i bez rodziny, a tylko w razie koniecznej potrzeby będzie się sięgać do ojców rodzin lub innych obarczonych ciężarami rodzinnymi.

Prośby o uwolnienie od zarządzenia o świadczeniu usług można będzie uwzględnić tylko w wypadkach najcięższego zachorowania odnośnej osoby. Umowy z Ubezpieczalnią Społeczną lub innymi niemieckimi placówkami służbowymi nie stanowią bynajmniej przeszkody.

führung liegen. Der Arzteinsatz ist ein wichtiger Teil der ganzen Arbeitseinsatzaktion. Er muß zentral gesteuert werden, damit sich keine unnötigen Schwierigkeiten und Verzögerungen ergeben. Der Notdienstbeorderung ist in jedem Falle unverzüglich Folge zu leisten. Im Weigerungsfalle kann sie selbstverständlich erzwungen werden. Auch steht eine erhebliche Strafe in solchen Fällen in Aussicht.

Ich appelliere an die Loyalität der nichtdeutschen Heilberufler, insbesondere der Ärzte, und erwarte überall das nötige Verständnis dafür, daß es sich um unbedingt notwendige, nicht abzuändernde Dinge handelt. Alle davon Betroffenen müssen sich darüber klar sein, daß ihr Zwangseinsatz nicht entfernt mit den Schwierigkeiten und Gefahren verbunden ist, denen sich heutzutage jeder Deutsche im wehrfähigen Alter auszusetzen hat. Außerdem liegt es im Interesse der eingessenen Bevölkerung des Generalgouvernements selbst, wenn überall die ärztliche Versorgung sichergestellt wird.

Freiwillige Meldungen können überall bei den zuständigen Distriktsgesundheitskammern erfolgen.

Da der Arztmangel in Galizien besonders groß ist, erwarte ich, daß sich von den ukrainischen Ärzten, die in den anderen Distrikten siedeln, eine größere Anzahl nach Galizien meldet.

Selbstverständlich muß ich ganz besonders erwarten, daß deutsche Dienststellen, besonders die Distriktsgesundheitskammern, deutsche Krankenhäuser usw., das nötige Verständnis für die Aktion aufbringen und nicht unnötige, in den meisten Fällen zwecklose Befreiungsgesuche an die Gesundheitskammer im GG richten. Wo es möglich ist, müssen sich die einzelnen Distrikte selbst durch Ersatz helfen, andernfalls kann ihnen aus Krakau und Warschau Ersatz zur Verfügung gestellt werden.

Geschäftsführender Leiter
Dr. Seyffert

**Gesundheitskammer
im Generalgouvernement**

Krakau, den 12. 8. 1943.

RUNDSCHREIBEN Nr. 83

Betr. Nichtdeutsche Assistenten in Krankenanstalten.

Die ärztliche Planwirtschaft im GG und die Notwendigkeit, nichtdeutsche Ärzte ans Reich abzugeben, machen es erforderlich, daß die z. T. viel zu hohe Besetzung der meisten Krankenanstalten im GG mit Assistenz- und Oberärzten einer Revision unterzogen wird, damit wir die dadurch freiwerdenden Ärzte an anderen Stellen einsetzen können. Herr Präsident Prof. Dr. Teitge ordnet hierdurch an, daß von jetzt an auf je 20 Betten einer Krankenanstalt höchstens ein Arzt kommen darf. Das ist immerhin noch ein sehr günstiges Verhältnis, da im Reich bereits vor dem Kriege eine Verhältniszahl von einem Arzt auf 40 Betten als ausreichend erachtet wurde. Da die Gesundheitskammer die mit dem Einsatz aller Heilberufler beauftragte Stelle ist, fordere ich hiermit sämtliche Kreisärzte auf, umgehend nach hier zu melden, wieviel Ärzte in den Krankenanstalten ihrer Kreishauptmannschaften nach der Richtzahl ein Arzt auf 2 Betten abgegeben werden können. Ferner müssen die einzelnen Ärzte, welche zur Verfügung gestellt werden, namentlich aufgeführt werden, so daß über sie sofort verfügt werden kann. Dabei sind diejenigen Ärzte auszuwählen, deren Versetzung aufs Land oder ins Reich am wenigsten mit sozialen Härten ver-

O ile stosunek umowny jest tu znany, uprzednio nawiąże się porozumienie z odnośną placówką służbową, przy czym zamiast lekarza powoływanego pada się lekarza zastępczego. Jednakże według mającego się w najbliższym czasie ukazać uzupełnienia do rozporządzenia z 24. 9. 42 ostateczne rozstrzygnięcie w każdym przypadku przysługuje kierownictwu spraw zdrowotnych. Zatrudnienie lekarzy jest ważną częścią w całej akcji zatrudnienia. Musi ono być kierowane centralnie, aby nie wynikły zbędne trudności i opóźnienia. Rozkaz o świadczeniu usług należy w każdym przypadku wykonać bezzwłocznie. W przypadku oporu można to wykonanie, rzecz oczywista, wymusić. W takich wypadkach przewidziano również wysoką karę.

Apeluję do lojalności nie-niemieckich członków zawodów leczniczych, zwłaszcza lekarzy, oraz oczekuję wszędzie należytego zrozumienia tego, że chodzi tu o sprawy bezwzględnie konieczne, nie dające się odmienić. Wszyscy tym dotknięci muszą sobie zdawać sprawę, że ich zatrudnienie przymusowe bynajmniej nie jest związane z trudnościami i niebezpieczeństwami, na jakie winien się narażać obecnie każdy Niemiec w wieku zdolności do służby wojskowej. Poza tym leży nawet w interesie osiadłej ludności Gen. Gub., aby wszędzie zabezpieczono opiekę lekarską.

Zgłoszeń ochotniczych można dokonywać na ogół we właściwych Okręgowych Izbach Zdrowia.

Ponieważ niedobór lekarzy w okręgu Galicja jest szczególnie wielki, oczekuję, że z lekarzy ukraińskich, którzy osiedli w innych okręgach, zgłosi się do Galicji większa liczba.

Rzecz oczywista, iż muszę się szczególnie spodziewać, że placówki niemieckie, zwłaszcza Okręgowe Izby Zdrowia, szpitale niemieckie itd., okażą szczególne zrozumienie dla tej akcji i nie będą kierowały do Izby Zdrowia w Gen. Gub. zbytecznych prośb o zwolnienie, bezcelowych w większości przypadków. Gdzie to możliwe, poszczególne okręgi muszą same znaleźć zastępców, w przeciwnym razie można im będzie postawić do rozporządzenia zastępstwo z Krakowa i Warszawy.

P. o. Kierownika
- Dr Seyffert

**Izba Zdrowia
w Generalnym Gubernatorstwie**

Krakau, dnia 12. 8. 1943.

OKÓLNIK Nr 83

Dot. Asystentów nieniemieckich w szpitalach.

Planowa gospodarka siłami lekarskimi w Generalnym Gubernatorstwie i konieczność oddawania lekarzy nieniemieckich do Rzeszy wymagają poddania rewizji zbyt wysokiej po części obsady większości szpitali w Generalnym Gubernatorstwie asystentami i starszymi asystentami, aby zwolnionych na skutek tego lekarzy zatrudnić na innych stanowiskach. Pan Prezydent prof. dr Teitge zarządza niniejszym, że od chwili obecnej wolno zatrudniać lekarzy w stosunku: najwyżej 1 lekarz na każde 20 łóżek w szpitalu. Jest to wciąż jeszcze bardzo korzystny stosunek, ponieważ w Rzeszy już przed wojną jako wystarczającą uważano liczbę stosunkową 1 lekarz na 40 łóżek. Ponieważ Izba Zdrowia jest placówką, której powierzono akcję zatrudnienia wszystkich członków zawodów leczniczych, wzywam niniejszym wszystkich lekarzy powiatowych, aby zgłosili bezzwłocznie do Izby, ilu lekarzy w szpitalach ich powiatów będzie można oddać według wytycznego stosunku 1 lekarz na 20 łóżek. Dalej musi się wymienić imiennie poszczególnych lekarzy, stawianych do rozporządzenia tak, aby nimi można natychmiast rozporządzić. Przy tym należy wybrać tych lekarzy, których przeniesienie na wieś lub do Rzeszy stanowiłoby najmniejszą krzywdę społeczną dla nich.

